

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8 uri popoldne.

Štev. 262.

V Ljubljani, v ponedeljek 16. novembra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor in Slovenci.

Odkar so po zadnjih državnoborskih volitvah zavladale nove razmere v državni zbornici, ker se je razdrobil železni obroč desnice, ki je zastopala načelo enakopravnosti vseh narodov, tedaj je bila osoda avstrijskih Slovanov na Dunaju odločena. Žal, da so to zakrivali baš Slovani — Mladočehi. Liberalni Nemci so se radovali vzhajajoče zvezde in svet je pričakoval nemško-liberalnega ministerstva. A nakrat so se pokazale hude ovire. Ostanki desnice zbrali so se okrog Hobenwarta v konservativnem klubu in ta je ustvaril močno protipezo proti levičarjem, hrepenčim po strankarski nadvladi. V konservativnem klubu so med drugimi tudi Jugoslovani.

Ves čas odkar se je ustanovil konservativni klub in je grof Taaffe kazal, kakor da želi računati z njegovimi glasovi, napadali so strastno liberalni listi ta klub; vedeli so namreč dobro, da jim ta klub podira most do nadvlade, katerega so jim tako marljivo gradili Mladočehi. Vendar so bili dosedaj vsi naporji, ta klub razpršiti, brezuspešni, naj so se porabljali na strani nemških liberalcev ali pa Mladočehov. Toda v petek prihitel je neprijatelj Hohenwartovega kluba na pomoč minister Gautsch s svojimi nepričakovanim in popolno neumestnim govorom.

Poslanec Klun je namreč v isti seji kakor druga leta pri razpravi o ljudskem šolstvu govoril o slovenskih ljudskih šolah ter kazal na uprav turške razmere, ki vladajo pri ljudskem šolstvu na Koroškem. Mirno, stvarno in odločno je z zgornjimi besedami poslanec Klun pojasnoval, kake krivice se godé pri šolah koroškim in primorskim Slovincem, da slovensko dečo podučujejo nemški učitelji in da se kakor v posmeh zakonom vračajo prošnje slovenskih občin za slovenske šole. Omenjal je tudi razmerja na Kranjskem; dogodek, zaradi katerega je bil šolski nadzornik v kočevskem okraju nenadoma brez preiskave odstavljen, kako da je minister Gautsch Nemea imenoval za učitelja godbe na ljubljanskem učiteljskem splošnem navajal dogodke, ki spričujejo velike krivice, katere morajo Slovenci trpeti gledé na šolstvo v kljub zakonito zagotovljeni enakopravnosti.

Na ta popolno stvaren govor, katerega so glasno odobraval slovenski državni poslanci in ki je govojen prav iz srca slovenskega naroda, odgovarjal je minister Gautsch. Ta odgovor bi se bil pač lepo glasil od strani nemških liberalcev, a raz ministerški stol je bil jako neumesten. Minister nauka se ni potrudil, da bi ovrget dokaze, katere je navajal poslanec Klun, marveč je zahtevalo slovenskega poka odbil s prazno pretvezo, da je zahtevanje slovenskih šol na Koroškem le nasledek agitacije. Da, minister je šel tako daleč, da je katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem sumničil, da je prekoračilo svoj delokrog, ker je posredovalo, da je 33 občin vložilo prošnje za slovensko šolo, ter grozil društvu s policijskim postopanjem.

A vrhunec govora prvega upravitelja pouka v razn narodni Avstriji je bil pa slavošpev nemščini, katere znanje v Avstriji neki spada „med neizogibne in prebivalstvu koristne potrebe“. Da se zabrani osamelost pri razvoju narodne ljudske šole ter se ne uniči duševno napredovanje, zato je jedino sredstvo nemščina v ljudski

šoli. To je Gautschev argument, s katerim pobija zahtevo Slovencev za slovensko ljudsko šolo.

Kako da so te besede vplivale na zbornico, je že znano iz brzojavnega poročila. Levica je gromovito ploskala in burno pritrdjevala, Slovenci in z njimi konservativci in Mladočehi so oporekali; vsi poslanci v zbornici pa so čutili, da je trenotek resen in da utegne imeti važne posledice.

Levica pričakuje, da Sloveni stopijo iz konservativnega kluba; posledica temu bi bila, da se razdrobi konservativni klub in da levičarji pridejo na vladno krmilo.

Na to neumestno izzivanje seveda slovenski poslanci niso mogli molčati in zato je v soboto odgovarjal ministru poslanec Šuklje.

V dovršenem govoru po obliki mirnem, a po obsegu odločnem, je govornik poudarjal, da je minister zelo površno in nestvarno govoril. Po pravici je izrazil svoje začudenje, kako da se je mogel minister Gautsch izraziti proti ustavi, katera ne pozna jednega jezika vzvišenega nad druge, zagotavljajoč vsakemu popolno jednake pravice.

Končal pa je Šuklje svoj govor z besedami: „Mogoče, da nas čaka boj. Mi se ga ne bomo branili; mi bomo boj prevzeli brez lahkomišelnosti, toda tudi popolno hladnokrvni. Tu se spomnim besed Kaldéronovih: „Čast je svetišče duše in duši gospodar je Bog.“ Zato, gospóda moja, bomo mi slovenski poslanci tako delali in vse svoje ljudstvo bomo imeli na svoji strani. Delali bomo tako, kakor nam velevala naša narodna čast, — drugo prepustimo Bogu; upamo pa, da Bog ne dopusti, da bi propal naš vrli narod!“

Vtis tega govora bil je velik na vseh straneh državne zbornice. — Kake posledice bo imel ta dogodek za državno zbornico, kakšne za Slovence, v tem trenutku seveda še ne moremo presoditi. Za danes le toliko rečemo, da so naši poslanci tudi ob tej priliki izvršili svojo dolžnost; zopet nov dokaz, da je bila agitacija proti slovenskim poslancem popolnem neumestna od narodno-napredne stranke.

Dostavimo še, da je poslanec Klun prav srečno odgovarjal ministru v stvarnem popravku ter v pravi luči pokazal afero o kočevskem nadzorniku in o imenovanem učitelju glasbe na ljubljanskem učiteljskem.

Značilno je in želeli bi, da bi si naši naprednjaki to dobro zapomnili, da je poslanec dr. Ebenhoch v imenu nemških konservativcev izjavil v zbornici, da njegovi somišljeniki popolnem odobravaljo postopanje slovenskih poslancev, da se v vsem strinjajo z govorom poslanca Šukljeja, ter obžalujejo, ker se z ministerskih sedežev na tak način nasprotuje govorom in težnjam enakopravnega slovenskega naroda.

Tako govorijo Nemci, zato ker so zavedni katoličani.

Slovenska poslanca Klun in Šuklje sta gledé na šolstvo izjavila zahtevo slovenskega ljudstva, da hoče versko in narodno šolo; naučni minister je v svojem govoru prvo zahtevo gledé verske šole, katero je poudarjal poslanec Klun, popolno prezrl, drugo zahtevo gledé narodne šole pa odločno

odbil. Zapomnimo si dobro ta povod razdvoja med vlado in Slovenci.

Ako se osrednja vlada pridruži tem nazorom naučnega ministra, tedaj slovenski poslanci vlade ne morejo več podpirati, tedaj morajo sprejeti boj, o katerem je govoril poslanec Šuklje.

A z njimi vred vsprejme ta boj tudi ves slovenski narod, ki bo, upajmo, složen z vsemi silami s pomočjo krščansko mislečih mož drugih narodnostij proti skupnemu nasprotniku uspešno branil svoje versko-narodne svetinje.

V popustljivosti storil je slovenski narod s svojimi zastopniki vred nasproti vladi vse, kar je bilo mogoče storiti — nemogočega tudi od Slovencev ni nihče opravičen zahtevati!

Srednje šole.

(Govor poslanca Karola Kluna v državnem zboru dne 6. novembra 1891.)

(Dalje in konec.)

Drugo jednako važno vprašanje, o katerem smo že tudi večkrat govorili v tej zbornici, je pa obnovenje kranjske gimnazije, ki se je odpravila z znanim nesrečnim ministerskim ukazom.

Verjemite mi, gospóda moja, da se mi in deželni zastop kranjski nikakor iz upornosti proti vladnim naredbam, trmoglavosti in trdovratnosti vedno ne obračamo do vis. vlade s peticijami in resolucijami, da bi obnovila odpravljen kranjsko gimnazijo, temveč k temu nas sili nujna in velika potreba. Tudi lani je kranjski deželni zastop sklenil peticijo na visoko zbornico poslancev, v kateri opozarja, koliko bi bila potrebna gimnazija v Kranju, da je tam jako pripravno gimnazijsko poslopje, zdrav in lep kraj, ceno življenja in pa da je nižja gimnazija v Ljubljani že prenapolnjena. Visoka učna uprava pa naše peticije ni uslišala, da bi obnovila gimnazijo v Kranju, temveč je osnovala novo nižjo gimnazijo v Ljubljani, katera naj bi imela dvojen namen. Nadomestila naj bi kranjsko nižjo gimnazijo in pa odpomogla prevelikemu številu učencev na ljubljanski veliki gimnaziji.

Pa ta namen se je le na pol dosegel. Ker se je osnovala nova gimnazija v Ljubljani, pomajšalo se je res število učencev tamošnje višje gimnazije. Koncem 1889/90. leta je štela 800 učencev, koncem poslednjega šolskega leta pa samo 528. Na novi nižji gimnaziji je pa bilo 300 učencev. Kranjska gimnazija se pa s tem ni nadomestila. Število učencev vedno narašča, odkar se je odpravila gimnazija v Kranju, in se je poslednja leta povečala na krah 200. Višja gimnazija je ob začetku letošnjega šolskega leta štela zopet 615 učencev, torej skoro 100 več, nego koncem poslednjega šolskega leta. Na nižjo gimnazijo se je pa vpisalo 390 učencev, torej 100 več, nego jih je bilo koncem poslednjega šolskega leta. Mnogo je višjih gimnazij, ki nima toliko učencev. (Čujte! Čujte!)

Sicer se je polovičarski uspeh dosegel z žrtvami, ki neso v nobeni razmeri z uspehom. Te žrtve ne zadevajo le državne blaginice, temveč tudi duševni in telesni blagor šolske mladine. (Tako je!) Zadevajo najdragocenejši zaklad, katerega imajo stariši, zadevajo otroke. Gospóda moja, visoka učna uprava je novoosnovano nižjo gimnazijo umestila v prostore starega gimnazijskega poslopja, ki v nobenem oziru ne ugaja zahtevam gimnazijskega poslopja sploh.

(Odobranje govornikovih somišljenikov.) Zares se je čuditi, da si je visoka učna uprava kupila to poslopje, ki ni za drugo, kakor da se do tal podere in znova sezida. (Prav res!) Če že prostori višje gimnazije nikakor niso vzgledni in ne ugajajo zahtevam, katere javno zdravstvo in pa znanost zahteva od šolske sobe (Čujte! Čujte!), morajo se pa prostori nižje gimnazije imenovati prava sramota. (Odobranje.) Otroci so v nezdravih sobah, ki so podobne ječam, pa ne novejšega, temveč predpotopnega časa. Sobe v pritličju so mokre, da so morali vse fizikalne aparate in prirodoslovne zbirke prenesti v prvo nadstropje, da se popolnoma ne pokvari. Sobe v prvem nadstropju so pa suhe, ali so tako temne, da so otroci v nevarnosti, da oslepe. Sicer so pa te sobe premajhne in nimajo one prostornosti, ki je predpisana.

Po predpisih se zahteva, da je vsaka soba vsaj 4½ metra visoka in da je za vsakega učenca 1 kvadratni meter prostora in 5½ kubičnega metra zraka. Sobe, o katerih tukaj govorim, so pa 3.25 do 3.9 metrov visoke, v prvem razredu ima jeden učenec le 3.90 metrov, zračnega prostora je 3—5.18 kubičnih metrov. Taki prostori so gotovo škodljivi zdravju in prepričan sem, da bi že davno bili odredili, naj se premesti, ko bi bilo kako zasebno učilišče. Posebno po zimi so tako sobe nezdrave, ko so izhlapljenja večja in se sobe ne morejo prezračevati mej učenjem. Ta stvar se je bila sprožila že v kranjskem deželnem zboru v obliki interpelacije. Gospod vladni zastopnik je priznal, da se je deželni šolski svet že večkrat posvetoval o teh neprilikah in bode gledal, da se odpravijo. Največ je pa zavisno od visoke učne uprave, katera ima seveda končno odločitev.

Visoko učno upravo bi torej nujno prosil, da prej ko mogoče odpomore tem neprilikam in preskrbi za novo nižjo gimnazijo v Ljubljani prostore, ki bodo ustrezali vsem zahtevam zdravstva in znanosti. Jako bi prosil, da ne odlašajo z grajenjem novega gimnazijskega poslopja. Če visoka učna uprava zahteva dodatni kredit 25.000 gld. za grajenje poslopja za ljudsko in meščansko šolo v Trstu in 28.000 gld. za grajenje moškega in ženskega učiteljskega v Galiciji, ni nobenega izgovora, da ne bi mogla zahtevati takega kredita za gimnazijsko poslopje v Ljubljani.

Omeniti pa moram še neko drugo posledico odprave kranjske gimnazije, ki se tiče bolj duševne nego telesne blaginje naših otrok, o kateri sem baš govoril. Omenil sem že, da se je z osnovo nove gimnazije v Ljubljani tamošnji višji gimnaziji število učencev pomanjšalo, da pa po odpravi kranjske gimnazije število učencev vedno narašča, tako da obe ljubljanski gimnaziji več ne zadoščata.

Kaj je pa posledica tega množenja učencev? Da se učenci, ker jih je preveč, izredno strogo klasificirajo, da se pri vsprejemu stavijo jako velike zahteve in se tako od študij odstranijo mnogi mladenci, od katerih bi bilo še mnogo pričakovati in bi kdaj bili v čast družbi in znanosti.

Znano je, da se pri nekaterih mladih ljudeh duh poprej razvije, nego pri drugih. To je nepravilica, kateri bi se s tem odpomoglo, da se obnovi nova gimnazija v Kranju, za katero že imajo jako primerno poslopje. Obnovljenje kranjske gimnazije bi ne zahtevalo od državnega zaklada takih žrtev, kakor jih je osnova nižje gimnazije v Ljubljani.

Pa še nekega družega zavoda se moram spomniti, ki je tudi največje važnosti za slovansko prebivalstvo, to je nižja gimnazija v Poreču. Mi smo že v prejšnjem zasedanju opozorili na to, da bi bilo pravično in potrebno, da se za hrvatsko in slovensko prebivalstvo v Istri osnuje jedna srednja šola.

Gospoda moja! Nedavno smo slišali iz ust gospoda ministerskega predsednika, ki je odgovarjal na interpelacijo poslanca Spinčiča, da v Istri nemščina ni v deželi navadni jezik, in vendar je v Istri za tamošnje nemško prebivalstvo, največ uradniške rodbine v Pulji, nemška gimnazija.

Italijansko prebivalstvo ima svojo lastno gimnazijo v Kopru, če tudi so Italijani le manjšina prebivalstva isterskega. Mari bi ne bilo umetno in pravično, da se za 180.000 Hrvatov in Slovencev osnuje posebna srednja šola, in sicer v Pazinu, kjer je že bila cela gimnazija, pa se je premestila v Puljo. (Prav res! na desnici.)

Jaz bi to zadevo zopet priporočal Vaši naklonjenosti, visoko naučno upravo pa prosil, da obnovi nižjo gimnazijo v Pazinu s hrvatskim in nižjo gimnazijo v Kranju s slovenskim učnim jezikom, kajti

sedaj se kaže, da se Slovanom meri z drugo mero, nego Nemcem. (Tako je! na desnici.)

Nemški jezikovni otok v Kočevju, ki ima 15 000 duš, ima lastno gimnazijo. Mi Kočevcem te šole ne zavidamo, prav privoščimo jim jo, če tudi je domačinci posebno zelo ne obiskujejo. Prosim pa, dajte vendar 180.000 slovanskim prebivalcem v Istri svoj zavod, povrnite kranjsko gimnazijo lepi Gorenjski, ki ima 100.000 prebivalcev, štiri mesta, več znamenitih trgov in jako mnogo vasij, katere prebivalstvo gleda inteligence prekaša marsikatero drugo.

Zatorej prosim še jedenkrat visoko vlado, da obnovi nižjo gimnazijo v Kranju. Koristi ne bode imela le dežela kranjska, temveč tudi visoka državna uprava. V vseh panogah javne službe je tudi pomanjkanje sil, to pomanjkanje se bode še bolj čutilo, če se bodo odpravljali in omejevali zavodi, kakor pri nas.

Jaz končam s tem in prosim Njega ekselenco, da nam pri priložnosti pové, kako misli visoka učna uprava o vprašanih, katere sem omenil. (Odobranje in ploskanje na desnici. — Govorniku od mnogih strani čestitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. novembra.

Notranje dežele.

Delegacije. V soboto je v ogerske delegacije odseku za vnanje stvari grof Kalnoky razkladal vnanjo politiko. Minister je konstatoval, da je baš sedaj mnogo upanja, da se ohrani še nadalje mir. Nobeno vprašanje ne daje povoda kaki bojazni. Odnosaji z vsemi državami so dobri. Vlada ima avstentična in merodajna zagotovila, da se od nobene strani ne namerava rušiti mir. S tem pa ni rečeno, da bi ne imeli več nobenih skrbi v tem oziru, kajti oboroževanja se povsod nadaljujejo. Zveza z Italijo se je podaljšala, predno jej je potekel rok, odnosaji z Nemčijo ostali so nepremenjeni. Potovanje nemškega cesarja v Anglijo je utrdilo že prejšnje dobre odnosaje mej Anglijo in Nemčijo, ravno tako so kronstadtski dogodki še bolj utrdili dobre odnosaje mej Francijo in Rusijo. Sicer pa kronstadtski dogodki ne bodo imeli nobenega posebnega vpliva na balkansko politiko. V balkanski politiki je Avstrija kakor dosedaj pospeševala svobodni razvoj balkanskih držav v mejah berlinske pogodbe. Minister je konstatoval, da se balkanske države vedno bolj približujejo zapadnim narodom v kulturnem oziru. To se posebno opaža v Rumuniji. Rumunji že zaradi svoje romanske narodnosti težje na zapad. Ministri so se v Rumuniji menjali, ali to ni imelo vpliva na vnanjo politiko. Da Rumunija ostane v dobrih razmerah z Avstrijo, za to je dobro jamstvo kralj sam, ki že 25 let modro vlada. V Srbiji so razmere zmešane, vlada ima težave, ali vendar minister lahko konstatuje, da se se odnosaji Srbije z našo državo poslednji čas zboljšali. V Bolgariji bavijo se največ le z notranjimi zadevami. Kar se tiče priznanja kneza, je ostalo vse še pri starem. Avstrija te stvari ni mogla sprožiti, ker vspeha ni bilo pričakovati. Za Bolgare je sedanjestanje res mučno in ko bi dolgo trajalo, utegne biti nevarno. Sedaj se pa dežela vendar tako lepo razvija, da priznanja posebno ne pogrša. V kosovskem vilajetu na Turškem in nekaterih drugih krajih so bili letos nemiri, ki so pa le lokalnega značaja. Avstrijska vlada je prijateljski opozorila turško vlado na to stvar. Turčija je imenovala nove guvernerje, kar je nekoliko pomagalo. Mej Rusijo in Turčijo se je sklenila pogodba, da križarske ladije smejo voziti skozi Dardanele. To je porta naznanila drugim vlastem, ki so od nje zahtevale, da izrecno izjavi, da so morske ožine še nadalje za vojne ladije zaprte. Sploh je politični položaj za našo državo ugoden, zlasti, ker ima mogočne zaveznike. Vendar je treba gledati, da se nobeno nevarno vprašanje po nepotrebnem ne sproži.

Hohenwartov klub. Našim naprednjakom preseda, da mi tako zagovarjamo ta klub in nemške konservativce. Poslednji dogodki v državnem zboru so pokazali, da imamo prav. Nemški konservativci so jako lojalno nas podpirali poslednje dni. V njih imenu je izjavil dr. Ebenhoch, da se strinjajo s poslancem Šukljejem. Ta izjava je velikega pomena. Tudi konservativni češki veleposestniki so odločno na naši strani. Tacih zaveznikov ni zametavati, posebno če bomo morali začeti hud boj proti vladi. Kaj bodo sedaj storili naši poslanci, ne vemo, ali če bodo šli v opozicijo, je dobro, da ne pojdejo sami in če je le mogoče, potegnejo ves Hohenwartov klub za seboj, posebno pa še češke veleposestnike in pa moravske Slované. Na to je jim delati z vsemi silami. Če bi bili v opoziciji le Mladočehi in Slovenci, prezirala bi nas vlada, ali tega pa ne bode storiti mogla, če bode imela opraviti z množtevno manjšino. Veleposestniki češki bi pa bili že zaradi tega dobri zavezniki, ker imajo zveze s poljskimi plemenitniki. Naloga opoziciji ne bode smela biti v prvi vrsti, da govori le fulminantne govore, temveč bode morala gledati na to, da prej ali slej

Poljake odvrne od levičarjev in tako razruši levičarsko večino. In baš pri tem bodo lahko češki veleposestniki mnogo storili. Važno je, da Poljaki neso posebno radi se zvezali z levičarji in so še le poslednji čas se jim približali, ko so sprevideli, da ni kmalu pričakovati, da bi se Mladočehi otrsli svoje rusofilske politike. Najbrž bi razmere se ne bile za levičarje še tako ugodno zasukale, da so zmernejši elementi v mladočeškem klubu pokazali nekaj več odločnosti in Vašatyja postavili pred vrata. Če bodo Poljaki sprevideli, da so se tudi Mladočehi malo streznili, je pričakovati, da se zopet oddaljijo od leve in podajo roko sedanjim svojim zaveznikom in tedaj bode konec nemško-liberalni prevzetnosti.

Mladočehi in Slovenci. Veliko veselje je bilo v našem naprednjakem taboru, ko so Mladočehi pri volitvah dosegli take lepe uspehe. Previdni politiki so pa spoznali, da je to nesreča za avstrijske Slované. Posledice mladočeške zmage smo čutili Slovenci baš minole dni v državnem zboru. Dokler so Staročehi sedeli v državnem zboru, gotovo bi se noben minister ne bil upal tako govoriti s Slovenci. To je še-le mogoče, ko so Mladočehi razbili konservativno večino. To je sad one mladočeške politike, katere so se nekateri tako veselili pri nas, pa tudi na Hrvaškem. Mi ne vemo, je li Gauč govoril iz lastnega nagiba, ali ne. Dozdeva se pa nam, da je na vlado malo pritisnila levica. Levičarji vedo, kako so potrebni Taaffeju, odkar na desnici nema zanesljive večine, in pričakovati je bilo, da si bodo ta svoj ugodni položaj tudi izkoristili.

Mladočehi. Radikalni elementi so v mladočeškem klubu zahtevali, da bi se v državnem zboru predlagalo, naj se zaradi ukaza z dné 3. februarja 1890 toži pravosodni minister pred državnim sodiščem. Realisti so pa to stvar zavlačevali tako dolgo, da so dobili večino proti temu predlogu, ki se je nazadnje zavrgel v veliko žalost radikalcev, ki so zgubili priložnost, uprizoriti novo komedijo. Vspeha bi stvar itak nobenega ne mogla imeti, ker za ta predlog bi v državnem zboru še znatne manjšine ne dobili, nikar pa še potrebno dvotretjinsko večino. S takim predlogom bi le to dosegli, da bi se govorilo o njih.

Vnanje države.

Vatikan in Rusija. V ruskih listih čitamo, da Izvolski zopet pojde v Rim, da bode nadaljeval pogajanja z Vatikanom. Dobil je nove instrukcije, po katerih mu bode lažje doseči sporazumljenje. Seveda prevelikih nad še sedaj ne smemo gojiti, kajti dosedaj se je vselej opazilo, da ruski vladi manjka dobre volje.

Srbija. Kakor poročajo „Male Novine“, potoval je dr. Dokić v Pariz, da bi pregovoril kralja Milana, da se odreče srbskemu državljanstvu in generalnemu činu. Nam se vest ne zdi baš verojetna, ker Todorovičev glasilo ni posebno zanesljivo.

Francija. Kakor znano, je vlada francoski zbornici predložila načrt o premembi zakona o vojninstvu. Z novim zakonom bi se bila najvišja kazen za vohunstvo povišala s petih na deset let. Odsek, kateremu se je izročil ta načrt v pretres, ga je radikalno predelal. Za najnižjo kazen je določil enoletno ječo, v posebno hudih slučajih se pa smejo vohuni kaznovati s smrtjo, ali to le vojaki. Poleg večletne ječe pa predelani načrt določa za to hudo delstvo še globo od 3000 do 10.000 frankov. Vlada se je baje izjavila za poostreni načrt.

Belgija. Zbornica je sklenila, da v januariju začne posvetovanja o premembi ustave. Ta stvar se že odlašala dolgo časa, ker se razne stranke neso mogle sporazumeti, kako bi se premenil volilni red.

Severna Amerika. V Chicagu je bil te dni shod anarhistov, pri katerem so strašno hudo govorili. Mej shodom je prišla policija in zaprla 25 oseb, ker so bile oborožene. Zaprte osebe so izjavile, da je v kratkem v Chicagu pričakovati velik dinamični atentat. Močno gibanje anarhistov v tem mestu hode pa gotovo v škodo razstavi, ki bode drugo leto. Marsikdo se bode pomišljal, ki bi šel v Chicago, če se govori o dinamičnih napadih.

Brazilijska. Vstaja je v Braziliji širi, če tudi vlada temu oporeka. U državi Rio Grande do Sul je poveljništvo ustajnikov prevzel general Ferrandez. Ustajnikom se je v tej državi pridružilo pet pešpolkov in jeden konjiški polk. Poleg tega pa ustaši nabirajo prostovoljce.

Izvirni dopisi.

Iz Slavine, 13. novembra. Omenjeno je že bilo v „Slovencu“, da sta povodom štiridesetletnice slavnega vladanja presvetlega cesarja Franca Jožefa tukajšnja rojaka, preblagorodna gospoda Josip Gorup in Franc Kalister odločila se postaviti rojstni občini dostojno šolsko poslopje po načrtih, katere je preskrbel gospod Franc Kalister. Krasna šolska palača, kakoršna je malokje na deželi, stoji zdaj dodelana na lepem prostoru sredi slavinske vasi blizu farne cerkve. Ima prostorov za tri razrede. Pri tleh je stanovanje za nadučitelja s potrebnimi stranskimi sobami, ena učna in še ena manjša soba; nad prvim stropom sta dve pro-

strani učni in poleg teh dve manjši sobi za šolske potrebe.

Ta nova šola se je včeraj slovesno blagoslovila in odprla. Vsa Slavina je bila praznično okrašena. Postavljeni so bili trije slavoloki s primernimi napismi, od cerkve do šole so stali mlajši in pred samo šolo dva visoka mlaja mnogimi zaslavami. Tudi raz šolo so vihrale mogočne zastave cesarske in narodne, in notranji prostori so bili okusno nakičeni.

Ob polu najstariji uri se je pričela svečanost, katero so povzdigovali s svojo pričujočnostjo visokorodni gospod c. kr. okrajni glavar markiz Ferdinand Gozani, c. kr. okrajni šolski nadzornik gospod Janez Thuma in vsa duhovščina slavinske fare poleg domačega župnika, ki je opravljal cerkvene obrede.

V slovesnem sprevodu je šla v cerkev šolska mladina s svojo lepo zastavo, za njo duhovščina, udje krajnega šolskega sveta, povablenci, in za njimi veliko število faranov, da je bila napolnjena prostorna cerkev. Po odpetem „Veni S. Spiritus“ je šel sprevod pred novo šolo, kjer se je blagoslovila od zunaj, in potem v veliko učno sobo, kjer se je opravilo tudi blagoslovljenje notranjih prostorov, katere so bili napolnili šolarji, njihovi stariši in drugi občani.

Ko je bil župnik obesil na steno blagoslovljeni križ in obrede dokončal, obrnil se je proti šolski mladini in ji s kratkimi besedami razložil pomen slavnosti, potrebo učenja, in opomnil, da začetek modrosti je strah božji, strah, ki se ne boji palice, temveč izvira iz ljubezni do Njega, ki je začetek in vir vseh dobrot, vse ljubezni. Ta strah naj jih spodbuja, dajati Bogu, kar je božjega, cesarju, kar je cesarjevega, ljudem, kar jim gré; naj jih priganja k pridnosti, uči pokorščine in hvaležnosti do starišev, učnikov in velikih dobrotnikov, katera sta jim šolo zidala.

Nato je gospod nadzornik Thuma z navdušeno besedo blagroval slavinsko šolsko mladino, ki je dobila tako lepe šolske prostore, in ji priporočal pridnost in hvaležnost; blagroval je slavinsko šolsko občino, katera ima tolika dobrotnika, in povzdigoval njihovo zaslugo za šolski napredek in omiko mladine ter na sree polagal učiteljema, naj zvesto spolnujeta tudi v novi šoli svoje dolžnosti.

Domači gosp. nadučitelj je priporočal starišem, naj deco pošiljajo pridno in redno v šolo; ogromni troški, katere sta darovala dobrotnika za novo šolsko poslopje, naj jih učé in opominjajo, koliko ceno ima dobra šolska omika.

Poslednjič je spregovoril še podpredsednik kr. šol. sveta g. Jože Polh, kateri je zahvalil gospoda okrajnega glavarja in okrajnega šolskega nadzornika, da sta prišla kljub slabemu vremenu k slovesnosti, in posebno tudi povdarjal, koliko dobroto sta storila ustanovitelja nove šole slavinski šolski občini, ker sta vse obile troške poravnala sama, tako, da občanom ni bilo treba zastonj vzdigniti ne enega kamna, dati ne ene žlice apna. — Še so zapeli šolarji eno šolarsko in slednjič cesarsko pesem; potem se vsi vrnili v cerkev k sv. maši, katera se je k sklepu opravila za dobrotnika-ustanovitelja nove šole.

Pri prijaznem obedu, k kateremu so se zbrali po končanem cerkvenem opravilu zastopnika c. kr. okrajnega šolskega sveta, udje krajnega šolskega sveta, duhovščina, domača učitelja in par družih šolskih prijateljev, se je v napitnicah spominjalo najprej slavnega vladarja presvetlega cesarja Franca Jožefa, dobrotnikov-ustanoviteljev nove šole, visokorodnega gospoda okrajnega glavarja i. dr.; mogočni strel pa je spremljal navdušene besede. Le žal, da zaradi slabega vremena, ki nam je nekoliko nagajalo, ustanovitelja nove šole nista mogla priti k lepi slavnosti.

Pri slovesnosti smo opazili posebno dve veseli reči. Prvič veliko srčno hvaležnost Slavincev do dobrotnikov, in drugič lepo edinost med cerkvijo in šolo, duhovščino in učiteljstvom.

Blagoslov božji bodi in ostani z novo šolsko hišo. Bog daj dobrotnikom doživeti, da še vidita drevo, katero sta zasadila z velikimi troški, roditi obilno dobrega sadu!

Iz Tridenta, 13. novembra. (Dva umora v enem tednu.) V ponedeljek 9. t. m. je razburila prebivalstvo tridenskega mesta žalostna vest, da je opoldne zaklal 22letni zidarski pomočnik nekega oženjenega revnega zidarja kar na ulici. Uzrok je bil ta: Oženjeni zidar je pred nekimi tedni popravljal pri neki hiši, po neprevidnosti mu pade z odra kamen in zadene slučajno ramo mladega po-

močnika. Mladi je šel zidarja tožit, in zidar je bil obsojen na dva dni zaporu in da mora mlademu plačati 1 gld. in 50 kr. Kazen v zaporu je prestal, toda plačati omenjenih novčičev ni hotel. V ponedeljek pa se je mladi hotel zmaščevati in je tudi storil. Kupi si nov nož, da ga nabrusiti in gre k ženi zidarjevi. Njej pravi, naj mu ona plača 1 gld. 50 kr., če ne, zaklal ji bo moža. Ali revna zidarica mu pravi, da mu ne more plačati, ker nima denarja. Od tam je šel mladi hudobnež naravnost na mesto, kjer je zidal zidar. Ko se je opoldne zidar hotel vrniti domov, zakolje ga ta na ulici, da je v kratkih trenutkih zdihnul dušo. Morilec pa se je šel smelo s krvavim nožem sodišču sam naznaniti.

Še večja razburjenost pa je bila v četrtek 12. t. m. zvečer, ko se je raznesla po mestu vest, da je zaboden obče spoštovani meščan Masi. Tega je zabodel 20letni mladenič P. Uzrok je bil, ker je Masi tožil družino P. za tisoč goldinarjev, katere so mu bili dolžni. Mladi P. je čakal M. zvečer za vratni Masijeve hiše. Ko se je 64letni mož vračal domov, zabode ga P. z besedami: „Tu imaš tisoč goldinarjev!“ Ali je mladi hudodelc to storil iz lastnega nagiba ali po nagovoru svojih domačih, pokazala bode preiskava. Tudi ta hudobnež je pravici v rokah. Masi pa je na stopnjicah umrl. — Žalostno! Sad novošegne dobe!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. novembra.

(K položaju.) Nedavno smo pisali mej drugim: „Če pa se zgodi, česar se bojimo, če namreč levičarji pridejo do krmila, potem ne bomo zaostali za onimi, ki priporočajo slovenskim poslancem odkrito borbó.“ In danes stojimo že morda pred durimi nove dobe, ki se je porodila iz državnoborskih napetih razmer, ko bodo naši zastopniki morali stopiti v odločno opozicijo. Kdor je pazljivo zasledoval „metamorfoze“ v državnem zboru, ta je bil že davno prepričan, da je potreba le povoda, najmanjše iskrice, in nastane vihar, ki predrugeči lice v državni zbornici, premeni ves parlamentarni položaj. Naši zastopniki so z ozirom na gotove posledice, ki v prvi vrsti zadenejo vse Slovence brez izjeme, vstrajali do zadnjega in niso poslušali niti tajnih nasvetov niti javnega pritiska, da bi zapustili stališče, katero se jim je v sedanjem položaju defenzive nasproti rastočemu uplivu nemško-liberalne stranke zdelo še kot najprimernejše, dobro vedoč, da za sedanje vlado utegne priti za nas v vsakem oziru še slabša. To stališče zavzemal je dosledno tudi naš list, ker zaupali smo slovenskim zastopnikom kot previdnim politikom, ki brez vzroka in brez premisleka ne bodo stavili koraka v negotovost. Nenadoma udarila je strela med desnico ter zmedla do zadnjega posamezne oddelke, ki so bili itak že v največjem neredu. Minister Gautsch je bil, ki je v petek zbornico iznenadil z odločnimi in jasnimi besedami, katere bi delale čast najodločnejšemu nemško-liberalnemu pristahu, besede, kakeršnih že mnogo let nismo čuli z ministerskega stola. Levica mu je demonstrativno ploskala, na desnici pa je rastla od trenutka do trenutka večja razburjenost. Z Dunaja smo dobilo brzojavno poročilo, da so posledice ministrovega govora neizogibne in da se je konservativni klub posvetoval, kaj naj stori nasproti izjavi naučnega ministra proti našim narodnim težnjam. Ko to pišemo, še nismo dobili poročila o sklepih Hohenzwartovega kluba. Prepričani pa smo, da bodo naši zastopniki soglasno pravo ukrenili. — V prestolnem govoru l. 1879. se je avstrijskim Slovanom iz nova zagotovila enakopravnost, ministerski predsednik je v zbornici slovesno izrekel, da se Slovani ne smejo pritiskati ob steno. A besede naučnega ministra izražajo le germanizacijo, s tem pa je žaljena naša narodna čast, katero smo branili in hočemo braniti v vseh slučajih. Če je naučni minister govoril dotične besede v imenu skupne vlade, potem vemo, kaj nam je storiti, in v tem slučaju stal bode slovenski narod kot jeden mož na braniku za svoje pravice. Da v tem novem položaju najdemo zaslombo tudi pri pravičnih Nemcih, v tem nas potrjuje izjava vrliga dr. Ebenhocha, ki je v javni seji v imenu svojih somišljenikov izjavil, da so nemški konservativci v narodnem oziru solidarni s Slovenci. — „N. Fr. Pr.“ se popolnem strinja z govorom naučnega ministra, ki je, kakor pravi, nepričakovano pospešil že dolgo pod površjem pripravljajočo se

krizo. Neki oficijozni list pa piše: „Naši čitatelji nam gotovo pritrdijo, da smo vedno ustrezali opravičenim željam in zahtevam narodnih strank. V svesti smo si, da nismo nepristranski in želimo nenemškimi narodom vse dobro in lepo, da nam le „partout“ ne režejo jermenov iz naše poštene nemške kože.“ Vprašanje je, ali je nemška koža v kateri tiči dotični list.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v torek 17. dan novembra 1891. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznaniła predsedstva. — II. Pravnega in personalnega odseka poročilo a) o izpremembi pravil mestne hranilnice, b) o mestne hranilnice dopisu gledé poslovne dobe upravnega odbora; c) o peticiji mesta Opave gledé obdačenja bančnih podružnic. — III. Poročilo gledé stavišča za poštno in telegrafsko poslopje. — IV. Finančnega odseka poročilo; a) o skontrovanju mestnih blagsajnic in fondov dné 2. junija l.; b) o podpornega društva za slovenske visokošolce dunajske prošnji za donesek; c) o nakupu zemljišča Marije Kubelke za kopanje gramoza; d) o pozivu odbora dolenjskih železnic na zvišanje subskribiranega zneska glavinskih delnic za 5000 goldinarjev. — V. Stavbinskega odseka poročila o makadamizovanji Starega, Mestnega in Marijinega trga. — VI. Istega odseka posebni nasvét gledé trotovarja iz asfalta na Mestnem trgu. — VII. Vodovodnega ravnateljstva poročilo; b) o došlih ofertih za naročbo drugega parnega stroja v Klečah; b) o prošnji upraviteljstva otroške bolnice za znižanje troška navrtalnih del; c) o znižanju pristojbine za večjo porabo vode v mestni klavnici. — VIII. Sprejem občanov in meščanov.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar je županu v Ložu, g. Gregorju Lah u, podelil zlat križec za zasluge.

(Vpokojen) je č. g. Anton Zorman, župnik v Nevljah.

(Muzejsko društvo) napravi prihodnjo sredo (13. t. m.) zvečer ob šestih predavanje v bralni sebi Rudolfinuma. Govoril bode gosp. prof. Viljem Voss o predmetu: Dolina Podkorenske Save v mineralogičnem oziru. Vstop je prost.

(Umrla) je v soboto zvečer po dolgi bolezni gospa soproga namestnika c. kr. drž. pravdnika v Ljubljani, z. dr. Jak. Kavčiča. Pogreb je bil danes popoldne.

(Nevarno je zbolel) znani štajerski nemško-konservativni deželni in državni poslanec prelat Alojzij Karlon.

(V Gorici) je minolo soboto umrl čast. gospod dr. Gregor Tušar, c. kr. upokojen gimnazijski profesor, star 75 let.

(Potrjena volitev.) Trgovsko ministerstvo je potrdilo izvolitev g. Ivana Perdana predsednikom in g. Antona Kleina podpredsednikom trgovske in obrtniške zbornice ljubljanske.

(Umrl) je v soboto v Gorici po dolgi bolezni dr. Gregor Tušar.

(Nova brambovska vojašnica,) katero je zidala kranjska dežela, je dogotovljena in izročena vojaški upravi v porabo. Glavno poslopje ima prostora za dva bataljona, poleg tega so še velika skladišča in barake za moštvo ob vojaških vajah. Stroški za to gradnjo znašajo okolu 280.000 gld.

(Iz Spodnje Šiške) se nam piše: Martinova beseda naše čitalnice v Koslerjevi pivovarni zvršila se je včeraj prav povoljno. Mnogoštevilne občinstvo je prav z zanimanjem poslušalo vbrano petje in igro ter izrazilo vrlim peveem, igralcem in vodjam zaslužen pohvalo.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v zadnji številki nasludnjo vsebino: Maks Josin: Deželna učit. konferencija. — z.: Risarski pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Listek. — Književnost. — Dopisi. — Vestnik.

(Iz Rablja) pri Trbižu se poroča, da je vsled deževja in južnega vremena voda jako narastla. Cesta je raztrgana, več hiš je v nevarnosti.

(Nesreča.) Dne 6. t. m. je v premogokopu v Hrastniku delavec Janez Kolar pal v 60 metrov globok rov in mrtev obležal.

Raznoterosti.

— Knez črnogorski je odlikoval z Danilovim redom III. vrste bolgarskega književnika Petra Ivanova, prefekta vidinskega okraja, ki je na bolgarski jezik prevel „Gorski Vijenac“.

— Podpora zapili. Kakor poroča „Standard“, so kmetje v Karlovci blizu Odeše zapili podporo, katero jim je dala vlada, da si nakupijo živeža. Štirinajst dni je bilo vse prebivalstvo pijano.

Ko je policija to izvedela, dala je zapreti žganiarijo v tej vasi, ali bilo je že prepozno, ker je že ves denar bil zapit.

— Hudi viharji bili so na Sv. Martina dan v severni Angliji in v kanalu La Manche. Mej Folkestonom in Hytheom so se potopile tri ladije.

Telegrami.

Dunaj, 16. novembra. Zjutranji buletin o nadvojvodinji Margareti: Remisija vročine 37.6, oteklina vranice pojenjuje, splošno stanje povoljno. — Budgetni odsek avstrijske delegacije je opoldne pričel obravnavo. Chlumecky vpraša o trgovsko-političnih pogodbah, Suess o razmerah v Rumuniji. Vnanji minister Kalnoky se sklicuje na svojo izjavo v ogerskem odseku. Ogski vojni odsek je pričel obravnavo, katere so se vdeležili Bauer, Kallay, Fejervary, Szögenyi in Werkerle.

Dunaj, 16. novembra. „Wiener Tagblatt“ je vložil prošnjo na državno pravdnistvo, naj prične preiskavo zaradi dne 14. t. m. objavljenih poročil o avdijenci pri cesarju.

Praga, 16. novembra. Grof Rihard Clam-Martinic je včeraj umrl na gradu Smečna.

Rim, 14. novembra. Mirovni kongres e zavrgel nasvêt, naj se stoječe armade nadomestijo s oboroženimi narodi, sprejel pa nasvète, da se sestavi stalno razsodišče, pravično razdeli delo in pridobljeno premoženje in vsi delavski prepiri poravnajo pri razsodišču; mednarodno mirovno sodišče naj se ustanovi v Bernu.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vréjajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtie. — Cena steklenici 10 kr. (300—236)

Tu jci.

12. novembra.

Pri **Maliču**: Gross, inženir; Westen, potovalec; Just Ranzenhofer, Schubart, Braumer, Oresnik, trgovci, z Dunaja. — Glück, potovalec, iz Budimpešte. — Kreiger, zasebnik, iz Bolzana. — Gruber, trgovec, iz Brna. — Ranft, trgovec, iz Gmündu.

Pri **Sossu**: Gettman, potovalec; Zak, Berger, Weis, trgovci, z Dunaj. — Colloseni, zasebnik, s soprogo, z Reke. — Pemiček, železniški uradnik, iz Beljaka. — Groznik, vikarij, in Domicelj, iz Zagorja. — Košar, župnik v pok., iz Dobrave. — Schollmayer s soprogo s Snežnika — Demischer iz Po stojne. — Gianelli, trgovec, iz Zadra.

Pri **avstrijskem caru**: Aljančič, posestnik, iz Bi- strice. — Sajovic, mizar, iz Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Omahen, župnik, s sestro iz Istre. — Schauer iz Vrbovea. — Stangl in Hölbling, gra- ščaka, iz Starega Dvora.

Št. 11. 1891.

11. novembra. Anton Zupan, blapec, 53 let, Ulice na Grad 12. jetika. — Ana Vesel, perica, 66 let, Krakovski nasip 4, pyaemie.

12. novembra. Štefan Lenček, posestnik, 53 let, Poljanska cesta 34, otrpnjenje pluč.

V bolnišnici:

10. novembra. Marija Pfeifer, učiteljova hči, 14 let, dysenteria.

11. novembra. Karol Benedikt, potovalec sin, 16 dni, oslabljenje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Štanjje		Vetar	Vreme	Mokri- na 24 ur v
		opazovanja	razkoma v mm	toplota po Celziju		
7. u. jut.	727.3	13.0	zim. jzap.	oblačno	7:50	
14. 2. u. pop.	724.6	15.6	"	"	dež	
9. u. zveč.	727.1	10.4	"	"		
7. u. jut.	728.6	4.2	brevz.	megla	0:00	
15. 2. u. pop.	728.7	13.0	zim. jzap.	del. obláč.		
9. u. zveč.	730.3	8.8	"	oblačno		

oređnja temperatura obeh dni 13.0°, in 8.7°, oziroma za 9.1° 5.1° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 11. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	77	Špeh potojen, kgr.	—	64
Rež,	6	80	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	4	56	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	9	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	36	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso,	4	71	Telečje	—	64
Koruz,	5	20	Svinjsko	—	54
Krompir,	2	41	Koštrunovo	—	40
Leča,	10	—	Pišane	—	85
Grah,	10	—	Golob	—	17
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	—	196
Maslo,	—	84	Slama,	—	178
Mast,	—	86	Drva trda, 4 mtr.	—	760
Špeh svež,	—	54	" mehka,	—	540

Dohod in odhod železniških vlakov in pošt.

A. Železniški vlaki v Ljubljano dohajajo:

Postaje	Brzovlak		Poštni vlak		Meš. vlak	Celjski vl.
1. Z Dunaja	6:05 zj.	5:12 pop	4:40 zj.	1:11 pop.	—	9:35 zv.
2. iz Trsta	11:39 dop.	11:50 noč	2:55 pop.	11:32 noč	—	4:42 zj.
3. z Gorenjskega juž. kol.	—	—	7:28 zj.	—	4:58 pop.	9:45 zv.
4. iz Kamnika drž. koledv.	—	—	6:30 zj.	1:20 pop.	6:30 zv. *)	—

*) Ob nedeljah in praznikih dohaja ta vlak iz Kamnika v Ljubljano ob 10:10 zvečer.

B. Železniški vlaki iz Ljubljane odhajajo:

Postaje	Brzovlak		Poštni vlak		Meš. vlak	Celjski vl.
1. na Dunaj	11:44 dop.	11:55 noč	3:03 pop.	12:36 noč	—	5:04 zj.
2. v Trst	6:09 zj.	5:17 pop.	4:55 zj.	1:19 pop.	—	10:15 zv.
3. na Gorenjske juž. kolodv.	—	—	6:30 zj.	11:50 dop.	4:22 pop.	—
4. v Kamnik drž. koledvor	—	—	7:30 zj.	2:10 pop.	7:10 zv.	—

A. Pošte v Ljubljano dohajajo:

1. Iz Kočevja ob 6. uri 25 minut zvečer;
2. iz Novega Mesta ob 2. uri 20 minut popoldne;
3. iz Polhevega Gradca ob 9. uri 15 minut zjutraj.

B. Pošte iz Ljubljane odhajajo:

1. V Kočevje ob 7. uri zjutraj;
2. v Novo Mesto ob 6. uri zjutraj;
3. v Polhov Gradec ob 2. uri popoldne (v pone deljek sredo, pet ek, soboto).

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Dr. Jakob Kavčič, c. kr. državnega pravdnika namestnik, javlja v svojem in v imenu svojih otrok **Stanka** in **Danice** pre- tužno vest, da je njih nepozabna in nenadomestna soproga, oziroma mati, gospa

Terezina Kavčič roj. Kotnig

sinoči ob 10. uri po dolgotrajni, mučni bolezni, prejemši svete za- kramente za umirajoče in udana v voljo Najvišega, v 33. letu svoje dōbe, mirno izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage ranjce bode v ponedeljek, 16. novembra 1891, ob 1/2 4. uri popoldne iz hiše št. 9 na Besseljevi cesti na pokopališče pri sv. Kristofu, kjer bode položena k večnemu počitku v rod- binski grob.

Svete maše za zveličanje duše ranjce bodo se brale pri farni cerkvi sv. Petra.

Bodi predragi ranjci ohranjen blag spomin.

V Ljubljani, dne 15. novembra 1891.

Posebna smrtna nazn. nila se ne izdajo. (1)

Dunajska borza.

Dne 16. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	89	gld.	0	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	89	"	0	"
Zlata renta 4%, davka prosta	108	"	35	"
Papirna renta 5%, davka prosta	101	"	85	"
Akcie avstro-ogerske banke, 600 gld.	996	"	25	"
Kred tne akcije, 160 gld.	266	"	—	"
London, 10 funtov strl.	118	"	10	"
Napoleonodor (20 fr.)	9	"	39	"
Cesarški cekini	5	"	64	"
Nemških mark 100	58	"	02 1/2	"

Dne 14. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	103	gld.	15	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	"	—	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134	"	50	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146	"	—	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181	"	—	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	"	25	"
Zastavna pisma	100	"	—	"
Kreditne srečke, 100 gld.	185	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	61	"	—	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20	gld.	50	kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16	"	75	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	19	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	59	"	—	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48	"	—	"
Akcie anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147	"	—	"
Akcie Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2765	—	"	—	"
Akcie južne železnice, 200 gld. sr.	80	"	75	"
Papirni rubelj	1	"	11	"
Laških lir 100	45	"	50	"

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, L. Wollzeile štev. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer- cijonalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž- nice njene.

150. 00 goldinarjev
se more dobiti s
promesom iz 1864. l.,
ki velja cela 4 1/2 gld., polovica 2 1/2 gld in 50 kr. kolek.
Žrebanje dne 1. decembra!